https://doi.org/10.65295/SZF.2026.2-3

HAJDÚ ANDRÁS[1]

Szórakoztatás, bevonás, lokalitás: Választókerületi és szervezeti tapasztalatok a 2026-os országgyűlési választási kampányról

Entertainment, Engagement, Locality. Local and Organizational Insights into the 2026 Parliamentary Election Campaign

Absztrakt

A tanulmány a 2026-os országgyűlési választás kampányában dominánsnak bizonyuló digitális tér kimagasló szerepének kialakulását, valamint a magyar politika 2020-as évtizedre megváltozó keretrendszerét mutatja be, amelyek együtt ahhoz vezettek, hogy a pártok a szórakoztatás, bevonás és lokalitás szempontjai mentén szervezték kampányaikat. A Tisza Szigetek akciói, a Tisza Párt előválasztása, Magyar Péter kampánykörútjai, a Fidesz–KDNP által meghirdetett Harcosok Klubja és Digitális Polgári Körök, a Mi Hazánkhoz kapcsolódó Bűnvadászok egyaránt erre a változásra adott válaszként jelentek meg a magyar politikában. Ez egyúttal arra is utal, hogy a 2026-os kampány logikája, az alkalmazott szervezeti megoldások, valamint az aktivisták mozgósítását célzó programok és tartalmak nemcsak a tárgyalt időszakra jellemző kivételnek tekinthetők, hanem a pártok számára a magyar politikában történő érvényesülés feltételeivé válnak a következő évek során is.

Kulcsszavak: választási kampány, szórakoztatóipar és politika, bevonás és részvétel

Abstract

This study examines the emergence of the digital sphere—which proved dominant in the 2026 parliamentary election campaign—and the changing framework of Hungarian politics in the 2020s, factors that together led political parties to organize their campaigns around the themes of entertainment, engagement, and locality. The “Tisza Islands” campaigns, the Tisza Party’s primary election, Péter Magyar’s campaign tours, the “Warriors’ Club” and “Digital Civic Circles” launched by Fidesz–KDNP, and the “Crime Hunters” associated with Mi Hazánk all emerged in Hungarian politics as responses to this change. This also suggests that the logic of the 2026 campaign—the organizational solutions employed, as well as the

1 Politológus.

programs and content aimed at mobilizing activists—cannot be viewed merely as exceptions characteristic of the period in question, but rather can be expected to remain a prerequisite for political parties to succeed in Hungarian politics in the years to come.

Keywords: election campaign, entertainment industry and politics, engagement and participation

Bevezetés

A 2026-os országgyűlési választás, illetve a megelőző kampányidőszak több szempontból is korszakhatárnak bizonyult. Jelentős változásokat hozott a magyar pártrendszer szerkezetében, átalakította az országos és helyi politikai erőviszonyokat, a kormányzati és parlamenti elit karakterét, mindezek mellett átformálta a választói magatartást , valamint új alapokra helyezte a politikai kommunikációt és a pártok szervezeti működését. A magyar pártrendszerben a 2010-es kritikus választást[2] megelőző 2009-es európai parlamenti választás hozott a 2024-ben tapasztaltakhoz hasonló strukturális változásokat.[3] A 2024-es EP-választás azonban bizonyos területeken még az akkori átrendeződést is felülmúlta. Bár az EP-választások korábban is belépési pontot jelentettek új szereplők számára (pl. 2009 – Jobbik; 2019 – Momentum), illetve az önálló úthoz igazolási lehetőséget biztosítottak a kisebb pártoknak (pl. 2004 és 2009 – MDF; 2014 – LMP), egyetlen új szereplő sem szerzett olyan támogatottságot, mint a Tisza Párt 2024-ben. Ráadásul a Fidesz szavazataránya annak ellenére csökkent a 2019-es és a 2022-es eredményekhez képest, hogy a választáson emelkedett az olyan társadalmi csoportok részvétele, amelyekben a megelőző 10-15 év tapasztalatai alapján a Fidesz átlag feletti támogatottsággal rendelkezett.[4] Mindez a korábbi választási kampányoktól jelentősen különböző kiinduló helyzetet jelentett a 2022–2026-os ciklus második felére.

A tanulmány azt vizsgálja, hogy a megváltozott politikai tér és eszköztár hogyan formálta át a pártok stratégiáját és a 2026-os országgyűlési választási kampány működését a szervezeti háttér, a párttagság

2 Enyedi–Benoit 2011.
3 Tóka 2025.
4 Tóka 2025, 467–470.

és aktivisták mozgósítása, a jelöltállítás, valamint a korábbi választásokon kulcsfontosságúnak bizonyuló választókerület-centrikus gondolkodásmód szempontjából. Az első fejezet azokat a folyamatokat és társadalmi változásokat összegzi, amelyek az utóbbi egy-másfél évtizedben átalakították a politikai verseny kereteit, meghatározva a magyar szereplők mozgásterét. Ezt követi a bevonásra és az élményre koncentráló kampánylogika előtérbe kerülésének bemutatása, majd az előválasztás 2021-es és 2025-ös eltérő szerepének összehasonlítása. A tanulmányt az egyéni választókerületekre történő kitekintés zárja.

Megváltozott politikai tér és eszköztár

A 2020-as évtizedre olyan, az élet- és gondolkodásmódot alapjaiban érintő változások zajlottak le, amelyek a politika működését is mélyreható módon átalakítják. A korábbi választási eredmények alapján a politikatudományban meghatározónak számítottak azok a megközelítések, amelyek a kortárs magyarországi helyzetet – akár pozitív, akár negatív jelzőkkel illetve – nemzetközi kontextusban egyedinek tekintették.[5] A 2026-os választás eredménye, valamint a megelőző kampányidőszak azonban jelentősen módosította ezt az álláspontot. A tanulmány első pontja ezért olyan társadalmi, gazdasági és politikai folyamatokat tárgyal, amelyek megváltoztatták a 2010-es éveket és a 2020-as évtized elejét jellemző magyarországi kereteket, a korábbiaknál merőben új kampányhangulatot és eszköztárat teremtetve a pártok számára.

Digitalizáció minden téren

Az 1990-es évek óta a digitális felületek fokozatos térhódítása zajlik az élet minden területén. Ez a folyamat a pártok működését is jelentősen megváltoztatta. A politikai kommunikáció exponenciálisan bővülő szakirodalmára támaszkodva a tanulmány kiemeli, hogy a digitalizáció folyamata nemcsak a pártok és politikusaik nyilvánosság előtti szerep-

5 Lásd például: Körösényi 2015; Kolosi–Szelényi 2022; Lindner et al. 2021.

lését formálja át, hanem belső életükben is komoly átalakulást idézett elő. A pártok formális szabályzata, a politikusok, párttagok és aktivisták informális viselkedése egyaránt alkalmazkodik a megváltozott körülményekhez.[6] A jelöltek kiválasztása során meghatározó szemponttá vált, hogy ki „hogyan mutat" az online világban, milyen módon kezeli személyesen, illetve munkatársai révén a közösségimédia-felületeket. Ugyanez a szempontrendszer érvényesül eltérő célok kijelölésével a párttagok és aktivisták esetében, akiknek kezelése ráadásul a 2026-os kampányban nem vált el élesen a pártok gyakorlatában. Mindezzel párhuzamosan nemcsak a választók tájékozódásában és véleménykifejezésében, hanem az aktivisták tevékenységében is egyre jelentősebb szerepet kap a digitális tér, amelynek erőviszonyai, hangulata, szerkesztési szempontrendszere első alkalommal vált a kampány központi jelentőségű kérdésévé a magyar politikatörténetben.

Bár az online felületeken zajló politikai kommunikáció hangsúlya már a 2002-es országgyűlési választás kampánya utáni ciklusokban is az interaktivitásra irányult (a „poliblogok", az akkor magyar közegben meghatározó iWiW, majd a „piacra lépő" Facebook és Twitter révén), az akkori környezetben az online világ lehetőségeit még elsősorban eszköznek és nem olyan központi szempontnak tekintették, amihez mindennek alkalmazkodnia kell.[7] A 2010-es évek végére a magyar választók már nemzetközi összehasonlításban is kimagasló aránya támaszkodott a közösségi médiából szerzett információkra, érzésekre a politikai kérdések megítélése során.[8] Ennek hatására a 2020-as évtizedre a nagyjából másfél évtizeddel korábban megjelenő folyamatok rendkívül erőteljes érvényesülése következett be: nagyon magas fokú perszonalizáció, az objektivitás relativizálódása, a populáris kultúra termékeinek és hatásainak közvetlen érvényesülése a politikában, továbbá egyszerű üzenetek dominanciája.[9] A 2020-as évtizedben csak a sportközvetítések terén maradt vezető pozícióban a hagyományos televízió, a választók döntő többsége inkább online hírforrások, tartalomgyártók és influen-

6 Boulianne–Steen-Johansen 2025, 65–66.
7 Merkovity 2022, 118–119.
8 Bene–Farkas 2022, 133.
9 Merkovity 2022, 122–124.

szerek felületeiről tájékozódik közéleti kérdésekről, amelyekkel – vagy magukkal a tartalomgyártókkal – döntően a Facebook, a YouTube és az Instagram felületén találkoznak.[10]

Polikrízis és elitellenes hangulat

A 2020-as évtized első felével kapcsolatban a polikrízis fogalma vált az egyik legszélesebb körben használt kifejezéssé, amely az egymásra épülő, hatás tekintetében egymásba fonódó válságjelenségeket és a belőlük fakadó strukturális problémákat írja le.[11] Az első drasztikus erejű kihívásként a koronavírus időszakát (2020–2022) meghatározó korlátozásokat azonosítják, amelyek zavart okoztak a globális és a helyi gazdaság működésében, valamint olyan mentális, életmódot befolyásoló következményekkel jártak,[12] amelyek felmérése még évekkel később sem fejeződött be. Az ellátási láncokban keletkező zavarok pedig már korábban is érzékelt gazdasági problémákra irányították a figyelmet. Az európai gazdaság hosszabb ideje küzd versenyképességi kihívásokkal, amelyek jelentőségét felerősítették a technológiaváltáshoz kapcsolódó kérdések, majd az ukrajnai háború kitörése és elhúzódása, az energiaválság és a 2022–2023 során kibontakozó inflációs sokk.[13] Az európai országok helyzetét nehezíti, hogy többségük huzamosabb ideje küzd demográfiai kihívásokkal is, amelyek már nemcsak gazdasági, munkaerőpiaci kérdésként jelentkeznek, hanem a politikai közösség jövője (pl. nemzetállami szuverenitás jövője, iszlám helye a nyugati szekuláris társadalmakban) szempontjából is súlyos kérdések megfogalmazásához vezetnek.[14] Mindezzel párhuzamosan geopolitikai átrendeződés is zajlik, ami kiélezte a nemzetközi konfliktusokat.[15] A különböző időpontokban jelentkező, eltérő jellegű válságok egymáshoz kapcsolódása következtében a választók egyre szélesebb körében, továbbá a különböző elitcsoportokban is egyre látványosabb elbizonytalanodás

10 NMHH 2025, 171–199.
11 Schäfferle–Schmid 2026, 4–6.
12 Goodman 2023; Hui Lee–Park– Park 2024; Wu–Street Jr. 2025.
13 Gallai 2023; Fűrész–Hortay 2024.
14 Molnár–Pach–Tar 2024.
15 Helleiner 2025.

és frusztráció jelentkezik.[16] A politikai szereplők, egyúttal az általuk kínált alternatívák is a stabilitás és változás igénye szerint formálódnak, ami erőteljes elitellenes hangulathoz, polarizált politikai helyzethez vezet.[17]

Az európai választók többsége az utóbbi évek válságai miatt jelenleg elégedetlen az Európai Unió és saját hazája politikai vezetőivel. A Századvég Európa Projekt 2026-os kutatási hullámának[18] eredményei szerint az európai választók 65 százaléka elégedetlen az infláció és az energiaárak kezelésével, 58 százalék elégedetlen a gazdák támogatásával, 56 százalék szerint nem születnek megfelelő döntések a nemzetközi kereskedelmi helyzet javítása érdekében. 74 százalék szerint a jelenlegi elit nem törődik a választók szempontjaival, ez az álláspont ráadásul 2026-ban valamennyi tagállamban többséginek tekinthető. Mindez meghatározó szerepet játszik abban is, hogy 2022 júniusától, az ötödik Orbán-kormány hivatalba lépésétől kezdődően az EU 27 tagállamában a 2026-os magyarországi választásig összesen 32 parlamenti választást tartottak (18 volt előrehozott választás), amelyek közül 22 végződött a kormányzó pártok vereségével vagy a kormányzó koalíció összetételének változásával.

Az Ipsos 2025 júliusában publikált globális felmérésében[19] Magyarország esetében szintén a borúlátó közérzet jelentkezett nagyon erőteljesen, ami viszont nem csak az általánosnak tekintett „magyar peszszimizmusból" eredt. A kutatásban a magyar válaszadók 78 százaléka gondolta úgy, hogy rossz irányba mennek a dolgok. Ez az arány a negyedik legpesszimistább érték volt az összes vizsgált ország között. A gazdasági helyzet megítélése hasonlóan alakult: 80 százalék szerint a gazdaság rossz állapotban volt, ami szintén jelentősen felülmúlja az európai átlagot. Ezek az adatok is jelzik, hogy az európai elitellenes légkör a 2022–2026-os ciklus második felére a magyar politikában is meghatározóvá vált.

16 Molnár–Megadja 2024.
17 Kollár–László–Szilágyi 2025.
18 Századvég 2026.
19 Ipsos 2025.

Új társadalmi konfliktusok kibontakozása

Európa politikai életét és a pártrendszereket meghatározó társadalmi konfliktusok jellege a 2020-as évekre jelentősen átalakult. Ez a folyamat a polikrízis hatására tovább gyorsult, és mára egyre élesebb ellentétek formájában jelentkezik. A globalizáció hatására a posztnacionalista-nacionalista ellentét[20] vagy a politikatudományban elterjedtebb formájában a zöld, alternatív, libertariánus (GAL) és tradicionalista, tekintélyelvű, nemzeti fókuszú (TAN) törésvonal[21] nemcsak önmagában jelentkezik új konfliktusként, hanem a korábbi, Lipset és Rokkan által leírt tradicionális törésvonalakat[22] is magába foglalja vagy átformálja. Az eltérő iskolai végzettséghez kapcsolódó különböző elvárások,[23] a globális gazdaság keretei között városokba koncentrálódó erőforrások és szolgáltatások[24] éppúgy éles, gyakran önmagukon túlmutató politikai konfliktusokat alapoznak meg, mint a társadalmi különbségek növekedése[25] vagy a számos nyugati országban érzékelhető lakhatási problémák,[26] illetve a történelmi keresztény felekezetek további térvesztése.[27]

Ezek a kérdések korábban távolinak tűntek a magyar politika hétköznapjaitól, a választók szélesebb körének gondolkodását befolyásoló tényezőktől, azonban az utóbbi másfél-két évtizedben a magyar társadalmat nyitottabbá, politikai tekintetben töredezettebbé[28] tették a korábbi jellegzetességeihez képest. Ez a hatás már a 2024-es EP-választás eredményeiben is érzékelhető volt, és arra utalt, hogy gyorsan, jelentősen változik az a keretrendszer, amelyben a Fidesz–KDNP korábbi győzelmeit elérte.

20 Teperoglou–Tsatsanis 2011, 1209–1210.
21 Kriesi et al. 2008.
22 Lipset–Rokkan 1967.
23 Hooghe–Marks 2026.
24 García del Horno et al. 2024.
25 Nolan–Weisstanner 2022; Cornia 2023.
26 Fuller et al. 2020.
27 Gomez 2024.
28 Kollár–Kollár 2024.

Párttagság, aktivisták szerepének megváltozása

A párttagokat és aktivistákat hagyományosan fontos erőforrásnak tekintik a politikatudományban.[29] Bár a pártok típusai, működési elvei sokat változtak a 20. és 21. század során, a tagok és aktivisták jelentőségének elismerése nem tűnt el a szakirodalomból. A mozgalomalapú pártok, vagyis az ökológiai, zöldpártok és a velük számos kérdésben szembenálló, ugyanakkor szintén mozgalmi háttérre támaszkodó radikális jobboldali pártok sikerei[30] újra előtérbe helyezték a személyes kapcsolatokat, azok mentén szerveződő és tevékenykedő tag- és aktivistahálózat jelentőségét. A 20. századi jellegzetességekhez képest fragmentáltabb, töredezettebb társadalmakban is fontos szerepet kaphatnak a politikai üzenetek eljuttatásában. A szubkulturális háttérrel működő pártok számára a hitelességet biztosítják számos további tevékenység (pl. üzenet közvetítő szerep, tagdíj) mellett, gyűjtőpártok esetében pedig a választói csoportok összekapcsolásában játszhatnak szerepet.

A klasszikus párttagokkal kapcsolatban olyan értelemzés is megjelent a politikatudományban, amely ezt a szerepet egy politikai szereplő melletti elköteleződés „predomináns formájának" tekinti,[31] amihez képest szervezeti, jogi szempontból lazább, politikai tekintetben viszont továbbra is releváns kapcsolati formák alakultak ki. A társadalmi osztályhoz tartozás, az egyéni karrierutat befolyásolni képes klasszikus „erőforrások" (pl. születési helyi, családi háttér, iskolai végzettség, személyes jövedelem, lakóhely státusza) ugyanis kevésbé magyarázzák a digitális térben kifejtett aktivizmust, mint a korábbi, személyes típusú politikai szerepvállalások esetében. A digitális térben kifejtett aktivitáshoz a tapasztalatok szerint négy küszöböt kell átlépni: motiváció szükséges a tevékenységhez, megkerülhetetlen a megfelelő eszköz, az eszköz használatát biztosító képesség és felhasználói gyakorlat.[32] Ezek hiányában egy „klasszikus párttag" vagy aktivista kevésbé lesz hasznos

29 Enyedi–Körösényi 2004, 119–125; Katz 2011, 229–230.
30 Gunther–Diamond 2003.
31 Ziegler et al. 2025, 253.
32 Riegler et al. 2025, 253.

a pártja számára, sőt, ha ezeknek nem felel meg, távol tartja magát a digitális politikai csatatérektől.

Pártok átalakulása – a digitális kor és a populista korszellem sikeres új politikai szereplői

A nyugati politikatudomány, valamint a politikai publicisztika világában egyaránt a populistának minősített politikai szereplők támogatottságának növekedése az egyik központi kérdés. A populizmus politikai sikere már nemcsak átmeneti kilengésnek, hanem strukturális, választói magatartást, pártrendszerek erőviszonyait, szociológiai karakterjegyeket is felmutató átalakulásnak tűnik.[33] A korábbi pontokban bemutatott folyamatok egyszerre jelenthetik a populizmus erősödésének okát, illetve érvényesülésének és kiterjedésének politikai keretrendszerét.

A populizmus dichotóm felfogása szerint az elit és a választók között törés alakul ki[34] a fokozódó egyenlőtlenség, a gazdasági szerkezet változása, a kékgalléros munkásosztály státuszvesztése, az oktatás átalakulása, továbbá az etnikai és vallási struktúra átalakulása, a globalizáció nemzeti kereteket feloldó hatása miatt.[35] Ebben a konfliktusban azok tudnak érvényesülni a populista logika, politikai eszköztár mentén, akik képesek a „vesztesek" döntő többségének támogatását elnyerni. Ez többféle módon megvalósulhat, így a populizmusnak „különböző arcai" lehetnek. A társadalmi konfliktusokat és különbségeket osztályalapon értelmezők baloldali alternatívát vázolhatnak fel. A kulturális kötelék által összefogott közösség, a nemzet nevében fellépők a jobboldalon jelentkeznek új szereplőként. A nép, a politikai közösség a szuverén hatalom forrásaként értelmezése pedig sajátos demokráciavíziót eredményezhet, ami a másik két irányzathoz hasonlóan teremti meg az elit elleni fellépés eszmei alapjait.[36] Utóbbi két irányzat sajátos metszetét azonosították „technokrata populizmusként", amely kormányzati

33 Kriesi 2026.
34 Mudde 2004; Pappas 2019.
35 Kriesi 2026, 4–13.
36 Mény–Surel 2002.

pozícióból a domináns liberális demokrácia paradigmájával szembeni alternatíva képzésre is kísérletet tehet, amire példaként Csehországot és Magyarországot is szokták említeni.[37]

Taggart szerint[38] a politikai verseny jellege ennél is összetettebbé vált a 2010-es évtizedben. Megerősödtek olyan politikai szereplők, akik nemcsak a populista ideológia vagy stílus révén érnek el választási sikereket és konfrontálódnak a fősodorhoz tartozó elittel, hanem átlépik, sőt tagadják azokat a formális és informális kereteket, amelyek korábban meghatározták a politikai cselekvést. Az *unpolitics*[39] logikáját követő szereplő nem a politikával szembeni apátiát, csalódást fejezi ki, nem is a klasszikus politikából történő kivonulás messianisztikus alternatíváját hirdeti, hanem a választók körében jelentkező elit- és rendszerellenes érzetre támaszkodva a fennálló politikai keretek ledöntésére törekszik. Taggart értelmezésében az *unpolitics* kiteljesedése volt Donald Trump és Jair Bolsonaro elnöksége, a Brexithez vezető út a brit politikában, valamint Boris Johnson miniszterelnöki időszaka. Ezek a politikai szereplők felerősítettek és egy ideig felhajtóerőként be is csatornázták a választók nagyon erőteljes elitellenes érzéseit, amit a korábbi formális és informális keretek megtagadásával, ledöntésével értek el.[40] Kelet-Közép-Európában az *unpolitics*-logika és -viselkedés képviselőjének tekinthetjük a szlovák miniszterelnöki pozícióig (2020–2021) emelkedő, ugyanakkor „örök rendszerellenes" Igor Matovičot vagy a később megsemmisített, 2024-es román elnökválasztás első fordulóját megnyerő, vallási miszticizmusra is építő Călin Georgescut.

Az *unpolitics* logikáját érvényesítő politikusok a felsorolt példák alapján egyaránt képesek hosszú történelmi múlttal rendelkező pártok átformálására és teljesen új politikai projektek felépítésére. Magyaror-

37 Havlík 2019.

38 Taggart 2018; Taggart 2022.

39 Az *unpolitics* fogalommal kapcsolatban érdemes röviden kitérni arra a kérdésre, hogy olyan fosztóképzős kifejezés, amely tükörfordításban a politika világán túli aktivitást jelent, alkalmas-e politikai tevékenység kifejezésre vagy sem. Taggart definíciójában hangsúlyozza, hogy nem apolitikus, a politika tagadását, politikától történő elfordulást határozott meg a fogalom tartalmaként, hanem egy politikai logikát és viselkedésmódot, ami viszont csak a részletesebb definíció során válik ismertté. Az *unpolitics* jelenséggel kapcsolatos politikatudományi vita, gondolkodás jelenleg a populizmusirodalom részét képezi, azonban az utóbbi évek politikai folyamatai, a tanulmányban is említett politikusok választási sikerei, kormányzása miatt a következő időszak egyik központi, új kutatási iránya lehet az aktuális társadalmi és politikai folyamatok megértésével kapcsolatban.

40 Taggart 2024, 3–4.

szágon a 2024-es EP-választást követően nem az önálló politikai modell építését hirdető, inkumbens pozícióban lévő Fidesz–KDNP, hanem Magyar Péter és a Tisza Párt vált az *unpolitics* érvényesítőjévé. Egyúttal az *unpolitics* útja tűnt olyan lehetőségnek, amely képes az önmagát kormányzati szerepben is a liberális fősodor paradigmáján kívül helyező Fidesz–KDNP-vel szemben megfogalmazott szerteágazó kritikákat, választói ellenérzéseket egyetlen kihívó mögé koncentrálni. Az *unpolitics* magyarországi kiteljesedésére különleges lehetőséget biztosított, hogy 2022 második felétől a korábbi pontban bemutatott polikrízis hatására a magyar gazdaság éveken át húzódó időszakban gyakorlatilag stagnált. A növekedés ugyanis nemcsak közvetlenül a jövedelmi helyzeten, hanem általánosságban a lehetőségek, az érzet, a szolgáltatások minőségének érzékelésén keresztül is befolyásolja egy közösség gondolkodását.[41] A növekedés lassulása vagy hiánya pedig ezeket a szempontokat negatívan befolyásolja a választók körében. Ennek következtében az *unpolitics*-logika megjelenése és érvényesülése a pártrendszer, a választói magatartás, a politikai elit drasztikus mértékű átalakulására nyitott teret a 2026-os választás esetében.

Bevonásra, élményre és szórakoztatásra épülő politika

Az 1980-as és 1990-es évek egyik népszerű témája volt az *infotainment*-jelenség[42], amely a közéleti híreket és magát a politikát is a bulvármédiából, más szórakoztatóipari ágazatokból átemelt eszközökkel próbálta újraértelmezni, illetve a megváltozott médiakörnyezetben versenyképessé tenni más típusú tartalmakkal szemben.[43] A 2010-es években újra jelentősebb figyelem irányult erre a témára olyan politikusok sikereinek hatására, mint például Donald Trump vagy Justin Trudeau,[44] valamint a közösségimédia-felületek információszerzésben és -terjesz-

41 Susskind 2024.
42 Branston 1993; Brants–Neijens 1998.
43 Street 2011, 235–282.
44 Marinov 2020, 1–3.

tésben betöltött egyre erősebb szerepe miatt, amihez a média világának más szereplői is alkalmazkodnak.[45]

Az előző pontban tárgyalt folyamatok, változások bemutatása azért érdemel fokozott figyelmet, mert érzékeltetik, hogy a politikai versenyben különösen fontossá vált a bevonás érzetét keltő, szórakoztató tartalomként is versenyképes, élményt nyújtó események és üzenetek biztosítása, amelyek egyúttal a hétköznapok tapasztalataihoz is kapcsolódnak. A 2026-os választás kampánya során ez a szempontrendszer erősebbnek és jelentősebbnek bizonyult számos korábban politikai erőforrásként értelmezett adottsághoz képest (pl. tapasztalat, helyi szervezeti beágyazottság, hosszabb időtávon kialakult széles körű ismertség). Különösen értékesnek tűntek azok az akciók, események, amelyek a digitális térben is jól érvényesültek. Ez már nem önmagában az *infotainment*-logikát követő, bulvár világából is merítő politikai stratégia, hanem olyan gondolkodásmód, amely felismerte, hogy a politika a 2020-as évekre nem a szórakoztatóipartól elkülönülve, „felette lebegve" létezik, hanem annak minimum a versenytársa, sőt bizonyos választók gondolkodásában annak részeként is működhet.

Ezt a változást érzékelve a Tisza, a Fidesz–KDNP és Mi Hazánk is sajátos, komoly erőforrásokat megmozgató, egyúttal erre az igényre reagáló választ adott. A Tisza Párt az ellenzéki aktivisták önszerveződését rendezte hálózatba, a Fidesz–KDNP az online politikai aktivitást igyekezett struktúrába szervezni, ahhoz egyúttal élményeket és motivációt biztosító rendezvényeket kapcsolni, a Mi Hazánk pedig lényegében egy saját sorozatot forgatott a párt központi üzeneteinek, életérzésének kifejezésével. A további, országos listát állító, de parlamenti küszöbtől messze elmaradó pártok (DK, MKKP), illetve az egykori parlamenti ellenzéki pártok erre a kihívásra érdemi választ nem adtak, így tevékenységük elemzésétől a tanulmány további részében eltekintünk.

45 Wirz–Zai 2025.

Tisza Párt: Tisza Szigetek önszerveződése és hálózatba rendezése

A Tisza aktivistáiról országrésztől függetlenül hasonló profilt rajzoltak terepkutatások, mélyinterjúk, nyilvános szakértői elemzések során. Az aktivisták közül sokan hosszabb ideje nem találták sem karrierben, sem magánéletben a helyüket, életútjuk vagy karrierjük megakadt a 40-es vagy 50-es éveikben. Korábban politikával eltérő intenzitással foglalkoztak, azonban 2024 tavaszától a Tisza Szigetekben olyan lehetőséget láttak, ami nemcsak az országos politikai erőviszonyokat rajzolja át, hanem a saját életüknek is új célt, új dinamikát ad. Ennek a rétegnek a Szigetekben történő szerepvállalás és a folyamatos politikai aktivitás, tájékozódás vált az életévé. Annak hatására, hogy egy településen több Sziget is működhetett mindenki olyan közeghez kapcsolódhatott, amelynek összetétele számára szimpatikusabb volt, vagy egyszerűen fizikailag elérhetőbbnek tűnt. Ezek a csoportok fokozatosan közösséggé váltak, amelynek tagjai 2024 tavaszától rendszeresen találkoztak. Ha nem volt konkrét politikai ügy, amit felkaroltak volna, akkor csak egyszerű közösségi programokat szerveztek maguknak hétvégére (pl. bográcsozás, kavicsfestés). A 40-es és 50-es generációhoz fokozatosan idősebbek is kapcsolódtak, akik a későbbiekben biztosították a folyamatos online és közterületi jelenlétet, illetve amikor szükséges volt, a kritikus méretű tömeget is.

2025-re a Szigetek világa nemcsak politikai értelemben, hanem magánéletben és szabadidő-eltöltés tekintetében is pótlékká, eszközzé vált olyanok körében, akiknek egyébként is volt szabadideje és politikai aktivitásba csatornázható energiája. Ezt az energiát fűzték, vezették be egy választókerületi szintű hálózatba 2025 első félévében. A folyamat konfliktusokkal is járt, azonban a „politikai amatőrök" háttérbe szorítása sem törte meg a Szigetek energiáját. Ebből a szempontból sikeres döntés volt, hogy a pártot gyakorlatilag bezárták, a Szigetekből mégis kialakítottak egy olyan aktivista hálózatot, amit 2025 őszétől (a jelöltállítási szakaszra) már központilag tudtak mozgatni. A jelöltállítással, majd az egyéni jelöltek kampányának indításával pedig új lendületet, újabb érdekességet biztosítottak a támogatóiknak. Akiknél esetleg valamilyen konfliktus jelentkezett, azokat is igyekeztek megtartani, bizonyos esetekben billegőnek tekintett választókerületbe irányítva őket

(pl. Budapestről vagy Pest megyei választókerületekből Nógrád 1-be), ezáltal fenntartva az elköteleződésüket és aktivitásukat.

A Szigeteknek további energiát adott, hogy egy idő után vállalkozók is feltűntek a körükben. Ez a vállalkozói réteg új lehetőséget azonosított a Szigetekben, valamint a Tisza Pártban, ahol nemcsak elmondhatta sérelmeit, hanem megerősödött abban is, hogy drasztikus változás szükséges az országban, amelynek bekövetkezése esetén számára is új lehetőségek nyílhatnak.

Mindezek 2025 második felében értek össze egy történetté. A Szigetekben voltak nagyon elkötelezett 40-es, 50-es éveikben járók, akik a politikai aktivitásban találtak új célt, amiért minden energiájukat mozgósították. Mellettük megjelentek az ellenzéki érzelmű idősebb, nyugdíjas aktivisták, akik idővel kritikus tömeget biztosíthattak a Szigeteknek. Ez pedig kiegészült egy helyi vállalkozói körrel, akik az aktivitáshoz, majd a konkrét kampányhoz szükséges anyagi erőforrást nyújtottak, továbbá a Fidesztől elfordultak a helyi politikai élet szervezéséhez szükséges tudást is biztosították. Mindezt 2025 őszére választókerületi hálózattá formálták, sőt, amennyiben szükségesnek tűnt, választókerületek között is mozgattak embereket. Így az önkéntes alapon, az alulról építkező politikai aktivitás romantikáját megtartva, szervezett, központilag irányítható struktúrába terelték a Szigetek tagságát.

A Szigetek összekapcsolása, illetve a helyi erőviszonyok megfordítása kapcsán központi szerepet kapott Tóth Péter kampányfőnök választási győzelem utáni Partizán-interjúban[46] kifejtett vírushasonlata. Magyar Péter, valamint más, Tiszához kötődő szereplők (pl. Kéri László, majd a párt frontpolitikusai) országjárásának az lett a célja, hogy a legkisebb településekre is eljussanak olyan logika mentén, hogy a közvetlen környezetben a lehető legerősebb hatást váltsák ki. Tóth Péter nyilatkozata megerősítette, hogy minden eszközt, az országjárást, a magántulajdonú ingatlanokra kihelyezett plakátokat, a postaládákba szórt anyagokat, a standolásokat egyaránt úgy szervezték, hogy mindenhol, közterületen is láthatók legyenek, aki pedig találkozik velük és befogadja, mint egy vírust, terjessze az üzenetüket.

Ez a szempontrendszer sok tekintetben idézi a Jobbik 2009-es és 2010-es, a párt központi arcaival megvalósított, nagyon sok, kistele-

46 Partizán 2026.

pülésekre is elérő lakosságifórum-sorozatát,[47] azonban ez annál is kiterjedtebb, tudatosabb. A Jobbik akkor arra épített, hogy olyan helyekre viszi el vezető politikusait, elsősorban Morvai Krisztinát és Vona Gábort, ahol lehet, hogy a rendszerváltás óta egyetlen kampányban sem járt országos pártvezető. Ez önmagában is izgalmas helyi ügy ahhoz, hogy 80–100 fő megjelenjen, akik közül ha csak a választók fele olyan szinten elköteleződik, hogy ismerősei körében is felvállalja véleményét, akkor már többet léptek előre, mint egy országos plakátkampánnyal vagy televíziós hirdetésekkel. A Tisza annyit változtatott a Jobbikhoz képest, hogy nagyon erős online, majd 2025-től közterületi „előhangolást" végzett, amire aztán politikai eseményeket szerveztek. A helyszínek között kombinálták azokat a kisebb településeket, amelyek a „vírus terjesztése" szempontjából bizonyultak fontosnak olyan nagyobb városokkal, amelyek révén pedig az erőt, a lendületet és az esélyességet tudták sugározni. A kulcsfontosságúnak ítélt választókerületekben (pl. Békés 4., Jász-Nagykun-Szolnok 4., Somogy 3.) Magyar Péter akár 5-6 alkalommal is megjelent csak a kampány során.

A digitális térben már 2024-ben érzékelhető volt, hogy a Tisza hívei rendkívül aktívak a már létező helyi csoportokban, emellett magánprofiljaikon is folyamatosan és politikai szempontból tudatosan kommunikálnak. Az intenzív kommunikációban jelentős szerepet kapott a személyes szál. 2024-től folyamatosan és tudatosan fejtettek ki valamilyen negatív élményt, tapasztalatot az egészségügy, az oktatás vagy általánosságban a közigazgatás működésével kapcsolatban. Ennek keretében nemcsak azt részletezték, hogy valamilyen szolgáltatást nem az elképzelt színvonalon kaptak meg, hanem azt is, hogy a működési zavar két tényezőre vezethető vissza: nincs elég pénz a működéshez a korrupció miatt; rendszerszintű a hiba, mert rossz emberek hoznak döntéseket, és sok esetben a végrehajtók sem a megfelelő emberek. Ez vált a „nem működő állam" tiszás üzenet személyes dimenziót is tartalmazó megtestesülésévé. Az online térben kialakított hangulatot azonban közterületi jelenlétté is át kellett alakítaniuk.

A Tisza Szigetekben az előző ponton bemutatott folyamat hatására nagyon sok olyan ember gyűlt össze, akiknek viszonylag sok szabadideje volt, amit akár anyagi ráfordítás társaságában is hajlandó volt

47 Bíró Nagy–Róna 2011, 246–250.

a Tisza rendelkezésére bocsátani. Amikor ezek az emberek nem dolgoztak, 2024-ben és 2025 első felében valamelyik Sziget aktivitásába kapcsolódtak be, 2025 őszétől pedig a terepen voltak. Hatékonyan valósítottak meg a nagyvállalati identitás- és brandépítés területéről hozott gyakorlatokat, amelyek révén a Szigetek aktivistái már nemcsak saját zárt közegükben vagy az online platformokon voltak aktívak, hanem a nyílt utcán is. Büszkén viselték a logós kabátot, pulóvert, nyakba akasztót, és álltak a pultok mögött. Úgy viselkedtek, mintha egy vállalati termék bemutatóját valósítanák meg, vagy egy munkalehetőségeket kínáló expón vennének részt, csak politikai tartalmat közvetítettek. Korábban a magyar politikában az volt a tapasztalat, hogy az ilyen típusú, üzleti életből importált marketingeszközök csak korlátozott hatékonysággal érvényesülnek. A Tisza kampányának egyik újdonsága volt, hogy ezt az identitásépítő munkát sikeresen végezték el, sok aktivista esetében viszonylag rövid idő alatt.

Az elkötelezett és lelkes aktivistákat 2025 őszétől rendezték feszesebb rendszerbe, aminek az is volt a célja, hogy a kampány utolsó fázisára a közterületeken is többségnek mutassák magukat. Mindent a láthatóságnak és az erőteljes látványnak rendeltek alá. Aki éppen nem dolgozott a munkahelyén, az pultozott vagy aláírást gyűjtött 2026 februárjától. A legfontosabb eseményekre (pl. aláírásgyűjtés kezdete februárban) néhány pontra koncentrálták valamennyi emberüket, hogy még erősebbnek tűnjenek. Bár a beszámolók szerint sok választókerületben nem voltak nagyon sokan, de arra figyeltek, hogy a közterekben (pl. piacok, forgalmas csomópontok, főtér) folyamatosan jelen legyenek. Ehhez biztosított a kritikus létszámot az előző pontban jellemzett nyugdíjas réteg, akiknek még több szabadideje volt, mint a 40-es és 50-es rétegnek.

2026 tavaszán már Magyar Péter eseményeit is ennek a logikának a mentén szervezték. A kisebb településeken napközben szervezett eseményeit három réteg követte jelentősebb létszámban a helyszínen. Nyugdíjasok, akik feltehetően korábban is ellenzékiek voltak, és ráértek megjelenni ezeken az eseményeken. Helyi kisvállalkozók, akik maguknak szervezik a munkarendjüket, így részt vehettek délelőtt vagy koradélután tartott eseményeken. Középiskolások, akiknek szintén szabad a délutánja. A kisebb települések koradélutáni eseményeit a Tisza egy idő után már tudatosan szervezte középiskolák közelébe annak

érdekében, hogy a lehető legtöbb fiatalt tudják felmutatni az élő közvetítés során. Ennek hatására az online térben kialakított helyzetet és érzetet a közterületekre is átfordították, erőforrásaikat sok vállalkozói előéletű jelöltjük (pl. Békés 3. – Ráki Zsolt; Somogy 4. – Csatári Ernő; Veszprém 2. – Forsthoffer Ágnes), ráadásul helyi szinten is tudatosan, 110 százalékos hatékonysággal koncentrálta a szükséges eseményekre és településekre.

Összegezve a Tisza Szigetek működtetése, majd struktúrába szervezése egyszerre jelentett eszközt a bevonás érzetének megteremtésére, élmény és szórakoztatás nyújtására, amelyekhez lokális szempontokat is kapcsoltak.

Fidesz–KDNP: Harcosok Klubja és Digitális Polgári Körök

A Fidesz 2025 tavaszán indította el aktivistatáborának látványos szervezését és mozgósítását az online felületeken. Bár más európai és hazai modellekhez igazodva a párt korábban is fenntartott mozgósítási csatornákat annak érdekében, hogy az online térben is szervezett, határozott politikai erőként jelenjen meg, azonban a 2024-es kampány, majd az azt követő időszak arra ösztönözte a kormánypártokat, hogy egyszerre adjanak új lendületet és biztosítsanak nagyobb organikus támogató hátteret a kommunikációjuknak, különösen a közösségimédia-felületeken. Ennek a folyamatnak vált első állomásává a Harcosok Klubja (HK), amelyet Orbán Viktor hirdetett meg. Az eredetileg WhatsApp-csoportként működő online közösség feladata különböző tartalmak melletti kiállás volt interakciók formájában, lájk, hozzászólás vagy a tartalom megosztása révén. A nagy HK-csoportba kezdetben meghívásos alapon lehetett bekerülni, ahol aztán folyamatosan érkeztek a tagoknak szóló feladatok, illetve egy idő után Orbán Viktor rövid helyzetértékelést, aktuális eseményekkel kapcsolatos véleményét is megosztott támogatóival ezen a csatornán. A HK-aktivisták számára 2025. május 18-án tartották az első személyes részvétellel zajló nagyobb eseményét a budapesti BOK Sportcsarnokban „Harcosok klubja – A kezdet" néven, amely nemcsak új arculatot vezetett be a korábbi Fidesz-, illetve kormányzati eseményekhez képest, hanem a felszólalók körével azt is előrevetítette, hogy milyen irányba indul el a párt kom-

munikációja a következő bő egy éves időszakra. Orbán Viktor mellett a HK frontharcosai közé tartozott a Fidesz több meghatározó politikusa (Lázár János, Menczer Tamás, Gyopáros Alpár, Szentkirályi Alexandra, Szijjártó Péter), akik mellett gyakorlatilag egyenrangú partnerként jelentek meg kormánypárti politikai influenszerek (Apáti Bence, Bohár Dániel, Filep Dávid, Sebestyén Janka). A korábban több szempontból is két „külön világként" értelmezett közeg közvetlen összekapcsolódását az a cél váltotta ki, hogy a közösségi médiában minél szélesebb körhöz és lehetőleg minél erősebb támogatást sugalló tartalmak keretében jussanak el a Fidesz és Orbán Viktor üzenetei. A HK-aktivisták számára ősszel két „edzőtábort" is hirdettek (2025. szeptember 13–14.: Sátoraljaújhely; 2025. október 18–19.: Zánka), amelyek célja egyszerre volt az aktivisták digitális képzése, motiválása, továbbá az ország különböző pontjain tevékenykedők közötti személyes kapcsolat kialakítása. Az ősz második felére azonban a Harcosok Klubja fokozatosan egy másik kezdeményezés hátterébe került, amely a Digitális Polgári Körök nevet kapta.

A Digitális Polgári Körök szervezésének szükségességét 2025-ös tusványosi beszédében fejtette ki Orbán Viktor. A Digitális Polgári Körök célja meghirdetésekor kettős volt: tematikusan szervezett online közösségi keretek biztosítása a kormánypártiaknak, ahol nemcsak információt cserélhetnek, vitatkozhatnak egymással, hanem érveket is gyűjthetnek más felületeken zajló vitákhoz. Az egyes számú Digitális Polgári Kört számos további, tematikusan és személyes kapcsolatok mentén szerveződő DPK követett (pl. Gazdák, Sportolók, Női, Vidéki, Külhoni magyarok, Gazdálkodj okosan, Állatvédelmi, Szőlész-borász), amelyek személyi kör tekintetében a HK eseményein már formálódó logikát követték. A DPK-k alapítói között vegyesen szerepeltek politikusok (pl. Orbán Viktor, Szentkirályi Alexandra, Gyopáros Alpár, Kocsis Máté, Nagy István, Dömötör Csaba, Kovács Zoltán), politikai influenszerek (pl. Bohár Dániel, Deák Dániel) és a klasszikus, politikai aktivitást kifejtő civilek, értelmiségiek (pl. Oberfrank Pál, Máthé Zsuzsa), előadóművészek (pl. Gregor Bernadett, Muri Enikő, Nagy Feró), sportolók (pl. Baji Balázs, Nagy László, Nagy Tímea, Juhász Roland), celebek (pl. Schobert Norbert, Rubint Réka, Dopeman). A DPK-k egy része, illetve az általuk szervezett rendezvények a későbbiekben önálló alkampányhoz hasonló szerepet is betöltöttek, amelyek közül a legnagyobb figyel-

met a Kocsis Máté frakcióvezetőhöz kapcsolódó Zebra DPK eseményei kapták. Bár önálló formátumként indult, fokozatosan szintén önálló alkampányhoz hasonló szerepbe kerültek Lázár János nyílt utcafórumai, a Lázárinfók is, amit jelzett, hogy önálló, Lázárinfó Digitális Polgári Kör is létrejött.

2025. szeptember 20-án Budapesten, a Papp László Sportarénában tartották a Digitális Polgári Körök első találkozóját, a CPAC mintájára szervezett politikai gyűlést, ahol a különböző jobboldali szervezetek bemutatkozása, kisebb események keveredtek a nagyobb volumenű színpadi, közéleti kerekasztal-beszélgetésekkel és politikusi beszédekkel. 2025 novemberétől országos DPK-találkozók sorozata kezdődött, amelynek eseményei a szeptemberihez képest kisebb volumenben, de hasonló koreográfiával, szombatonként, sportcsarnokokban kerültek megrendezésre. Mindezzel párhuzamosan települési és választókerületi szinten is szerveződtek DPK-k, amelyek szerepe már nem az országos napirend befolyásolása, hanem a Fidesz támogatóinak online térben történő orientálása, az aktivisták „fajsúlyának" növelése volt a közösségi médiában.

Összegezve a DPK-k célja az online jelenlét erősítése mellett élmény, szórakoztatás és politikai gondolatmankók biztosítása volt a támogatók számára.

Mi Hazánk: Bűnvadászok népszerűsége

2025 tavaszán indult a Bűnvadászok nevű YouTube-csatorna, amely a Mi Hazánk XV. kerületi önkormányzati képviselője (egyúttal 2026-ban egyéni jelöltje a Budapest 13. választókerületben), Bartal András által vezetett, a magyar radikális jobboldali szubkultúrában a 2000-es évek kezdete óta meghatározó Magyar Önvédelmi Mozgalomból toborzott csapat akcióit mutatja be. A Bűnvadászok olyan eseteket szemléltettek, illetve olyan helyzetekben léptek fel, ahol az igazságérzet a jogrendszer hiányosságaival vagy lassúságával ütközik. Kiválasztott eseteik a Mi Hazánk rendpárti világképével történő ütközések, a „magára maradt kisember" és jogrendszer ellentétét fejezik ki: illegális lakásfoglalók, állatkínzók körüli konfliktusok, a „duguláselhárító maffia" áldozatai vagy hitelkárosultak jelennek meg műsorukban. Így a sorozat egyszer-

re nyújtott politikai gondolatmankókat és adott szórakoztatóipari termékekkel versenyképes tartalmat is, aminek ismertségét és sikerét jelzi, hogy a párt közterületi plakátkampányában is meghatározó szerepet kapott.

Előválasztás új formában és új céllal

A politikai kampányok új szakaszának, elemének tekintett előválasztások iránti érdeklődés jelentősen növekedett a politikatudományban, ami eddig elsősorban szabályozási kérdésekkel, az érintettek esetében jelentkező lehetséges előnyökkel, valamint a párttagság belső dinamikájára gyakorolt hatással foglalkozó kutatásokat eredményezett. Az európai előválasztások sajátossága, hogy nem állami szinten szabályozott politikai versenyt jelentenek, kereteit a pártok szabadon határozhatják meg. Emiatt az előválasztásoknak számos megvalósítási lehetősége van (pl. nyitott/zárt jelölti kör, helyi vagy országos jelölt kiválasztása, csak tagok szavaznak vagy szélesebb kör számára biztosítják a részvétel lehetőségét), amelyek eredményezhetnek fokozott figyelmet és új lendületet az érintettek számára, okozhatnak viszont nehezen kezelhető problémákat is. A túlságosan nyitott előválasztás például azt az érzetet is kiválthatja a párttagokban, hogy a még megmaradt befolyásukat is elveszítik.[48] Emiatt az előválasztás egyszerre jelent lehetőséget és kockázatot a pártok számára, amiket az aktuális magyar ellenzéki szereplők más módon kezeltek 2021-ben és 2025-ben.

A magyar politikában a 2010 utáni időszakban fokozatosan felerősödtek azok az érvek, amelyek előválasztás révén tervezték egy új Orbán Viktor-ellenes, széles szövetség kialakítását. 2021 szeptemberében és októberében tartották az első jelentős, az akkori ellenzéki pártok döntő többségére kiterjedő előválasztást, egyszerre igazodva az ellenzéki kooperáció kényszerűségéhez, kifejezve ugyanakkor az ellenzéki szövetségben részt vevők sokszínűségét és tiszteletben tartva a korábban kialakult erőviszonyokat.[49] A két forduló során mozgósított összesen közel 800 ezer választó részvételével zajló eseményt a médiában később

48 Villaplana–Megías–Barberá 2025, 86–89.
49 Hajdú 2022, 89–92; Ilonszki–Vajda 2024, 60–61.

is a 2022-es ellenzéki kampány legsikeresebb kezdeményezéseként értékelték, hosszabb távon mégis megosztónak bizonyult országos és helyi szinten is, továbbá az akkor felszínre került Márki-Zay Péter–DK–Jobbik konfliktusrendszer a teljes kampányidőszakra fennmaradt.[50]

A 2024-es EP-választás után jelentősen átalakult magyar pártrendszerben újra központi kérdéssé vált, hogy az ellenzék milyen módon dönt a verseny központi terepének számító egyéni választókerületekben[51] induló jelöltekről, illetve lesz-e bármilyen kooperáció a Tisza és a többi ellenzéki párt között. A Tisza Párt végül azt a döntést hozta, hogy más ellenzéki pártok aktív politikusait nem engedi be a jelöltjei közé akkor sem, ha 2022-ben megnyerték választókerületüket, viszont szervez egy saját, szűrt személyek részvételével zajló előválasztást, amire 2025 novemberében került sor, végül 104 választókerületben. A párt rendkívül szűk tagsági körét nem bővítették, ugyanakkor a Tisza Szigetekben koncentrálódó, fentebb tárgyalt aktivistabázist, illetve a pártot korábban anyagilag támogatókat az előválasztás révén választókerületi struktúrába szervezhették. További előnyt jelentett, hogy a két forduló, az induló személyek köre két hétig folyamatos témát szolgáltatott a médiának és a párt szimpatizánsainak, továbbá az előző fejezetben tárgyalt bevonás- és élményközpontú gondolkodásmód újabb megjelenési formájává vált. A párt saját közlése szerint a két fordulóban összesen közel 300 ezer választó vett részt, ami jóval alacsonyabb létszám a 2021-es értékekhez képest. Így a Tisza 2025-ös előválasztása egyszerre több funkciót betöltve, hatékonyan szolgálta a párt kampányát. Élményt nyújtott támogatóinak, biztosította a média figyelmét olyan témában, amit a párt diktálhatott, megerősítette helyi láthatóságát és gyakorlatilag megpecsételte a korábbi ciklusok ellenzéki politikusainak sorsát.

50 Tóka 2022, 380–381.

51 Tóth 2017, 44–45; Hajdú 2022, 87–88.

A lokális elit hatalmi harca – választókerületi küzdelmek

A szórakoztatás és a bevonás szempontjai mentén szervezett akciók tárgyalása során már megjelent a lokális dimenzió jelentősége, amit az egyéni választókerületekben zajló verseny, illetve ott induló jelöltek fejezhetnek ki a legteljesebben. A hivatalos felületeken még mandátumot szerző jelöltekről sem áll rendelkezésre minden olyan adat, amelyek felhasználásával teljes körű, empirikusan is stabil alapokra támaszkodó, generális képet alkothatnánk az országos listát állító pártok egyéni választókerületi jelöltjeiről. Az elérhető adatok inkább a jelöltek általános szociodemográfiai profiljának, illetve néhány, részletesebb adatokat kínáló választókerület egyedi helyzetképének elemzését teszik lehetővé. Emiatt a tanulmány már részletesebben ezt a kérdéskört nem érinti, alaposabb bemutatása további publikációkat igényel.

A Fidesz–KDNP 41 új egyéni jelöltje elsősorban a helyi politikából (pl. polgármesterek – Antal Szabolcs, Hajdú-Bihar 3.; alpolgármesterek – Kónya István, Békés 3.), a kormányzatból (pl. miniszterek – Hankó Balázs, Pest 6.; államtitkárok – Steiner Attila, Budapest 3.) és a közigazgatásból érkezett (pl. kormányhivatal vezetők – Takács Árpád, Békés 1.; járási hivatal vezetők – Cseh Tamás, Bács-Kiskun 2.). A Tisza jelöltjei végzettség és korábbi foglalkozás, tevékenység alapján négy nagyobb csoportot alkotnak: vállalkozók, orvosok, helyben jelentős jogi munkakört betöltők (ügyvédek vagy önkormányzati részlegeket vezetők), korábban fegyveres testületeknél szolgálók. A vállalkozói kör további alcsoportokra bontható: vidéki nagyvállalkozók, helyi kisvállalkozók, transznacionális cégek alkalmazottai és beszállítói. Szintén a korábbi, 2010–2026 közötti baloldali ellenzéki elittől eltérő karakterjegyük, hogy a politikai előélet szempontjából is sokkal inkább „kisvárosiak" a Tisza képviselői (legalábbis azok, akiknek a 2026-os kampány előtt is volt politikai aktivitása). Míg a korábbi baloldali pártoktól bevett gyakorlat volt (a DK és az MKKP 2026-ban is alkalmazta) fővárosi és nagyvárosi politikusok indítása vidéki körzetekben, addig a Tisza tudatosan keresett meg és hozott helyzetbe olyan személyeket, akik korábban már indultak választáson és akár mandátumot is szereztek (pl. Békés 1., Hajdú-Bihar 6., Jász-Nagykun-Szolnok 4.). A Mi Hazánk jelöltjei között jelentős arányt képviseltek kisvállalkozók, kistermelők, akik-

nek döntő többsége nem a választókerülete központi településén él és dolgozik, viszont a helyi politikai életbe önkormányzati vagy megyei közgyűlési képviselőként már élénken bekapcsolódott. A DK elsősorban a párthoz hosszabb ideje kapcsolódó, helyi kötődéssel is rendelkező jelölteket indított, akik közül viszont több megyében is hiányoztak a jelentősebb helyi befolyással rendelkező, 2022-ben és 2024-ben még a párt jelöltjeként szereplő politikusok (pl. polgármesterek).

Röviden összefoglalva a választókerületek döntő többségében a lokális elitek küzdelme érvényesült a 2026-os kampány keretében, amelyben a Fidesz–KDNP jelöltjei képviselték a politikai-intézményi elitet, a Tisza jelöltjei az állam és a piac metszetét képező szférák elitjét, a Mi Hazánk és a DK jelöltjei pedig saját szubkultúrájukban alakítottak ki maguknak meghatározó szerepet. Ennek hatására az egyéni választókerületi küzdelmek is jelentősen átalakultak 2026-ra, egyszerre váltak a tanulmány első pontjában tárgyalt társadalmi változások, valamint a második pontban tárgyalt politikai logikát érintő új szempontok és célok megtestesítőivé. További részleteik feltárása és bemutatása újabb kutatások tárgyát képezheti.

Összegzés

A 2026-as országgyűlési választás kampánya a társadalomban, a külső és belső gazdasági, politikai körülményekben bekövetkező változások hatására a korábbi bő másfél évtizedtől jelentősen különböző helyzetben, hangulatban zajlott. A változásokra a Tisza Párt, a Fidesz–KDNP és a Mi Hazánk eltérő, ugyanakkor egyaránt a szórakoztatás, bevonás, lokalitás szempontjai mentén megfogalmazott választ adott. A 2026-os választás kampányának egyik fontos tapasztalata, hogy a magyar választók már nem önmagában az *infotainment*-logikát követő, bulvár világából is merítő politikai stratégiára rezonálnak, hanem olyan tevékenységre, amely felismerte, hogy a politika a 2020-as évekre nem a szórakoztatóipartól elkülönülve létezik, hanem annak minimum a versenytársa, sok választó gondolkodásában akár annak részeként is működhet. A Tisza Szigetek akciói, a Tisza Párt előválasztása, Magyar Péter kampánykörútjai, a Fidesz–KDNP által meghirdetett Harcosok Klubja és Digitális Polgári Körök, a Mi Hazánkhoz kapcsolódó Bűnva-

dászok egyaránt erre a változásra adott válaszként jelentek meg a magyar politikában. Azok a pártok, amelyek az utóbbi időszakban nem tudtak hasonló akciót, tevékenységet kínálni a választók számára, gyenge eredményt értek el a választáson, vagy az országos lista állításáig sem jutottak el. További kutatásokat igényel annak feltárása, hogy mindez hogyan jelent meg az egyéni választókerületekben, milyen módon járult hozzá a Tisza Párt nagyarányú győzelméhez. A kampány időszakán túlmutató kérdés, hogy ez a logika milyen mértékben fogja meghatározni a 2026-os választást követően kezdődő új parlamenti ciklust, hogyan lehet ezen keresztül még fokozni a politika eljuttatását a választók hétköznapjaiba.

Irodalom

Bene, Márton – Farkas, Xénia 2022: Ki mint vet, úgy arat? A 2022-es választási kampány a közösségi médiában. *Századvég,* 2, 131–160.

Bíró Nagy, András – Róna, Dániel 2011: Tudatos radikalizmus. A Jobbik útja a parlamentbe, 2003–2010. In Lánczi, András (szerk.) *Nemzet és radikalizmus. Egy új pártcsalád felemelkedése.* Budapest, Századvég Kiadó, 242–283.

Boulianne, Sehlley – Steen-Johnsen, Kari 2025: Civic and political volunteering: the mobilizing role of websites and social media in four countries. *Journal of Information Technology & Politics,* 22. évfolyam, 1, 65–81. https://doi.org/10.1080/19331681.2023.2211974

Branston, Gill 1993: Infotainment: A Twilight zone. *Innovation: The European Journal of Social Science Research,* 6. évfolyam, 3, 351–358.

Brants, Kees – Neijens, Peter 1998: The Infotainment of Politics. *Political Communication,* 15. évfolyam, 2, 149–164.

Cornia, Giovanni Andrea 2023: Inequality and Capabilities in an Era of Rising Instability. *Journal of Human Development and Capabilities,* 24. évfolyam, 4, 468–493.

Enyedi, Zsolt – Benoit, Ken 2011: Kritikus választás 2010. A magyar pártrendszer átrendeződése a bal-jobb dimenzióban. In Enyedi, Zsolt – Szabó, Andrea – Tardos, Róbert (szerk.) *Új képlet. A 2010-es választások Magyarországon.* Budapest, Demokrácia Kutatások Magyar Központja Közhasznú Alapítvány, 17–42.

Enyedi, Zsolt – Körösényi, András 2004: *Pártok és pártrendszerek*. Budapest, Osiris Kiadó.

Fuller, Gregory W. – Johnston, Alison – Regan, Aidan 2020: Housing prices and wealth inequality in Western Europe. *West European Politics,* 43. évfolyam, 2, 297–320.

Gallai, Sándor 2023: Bevezetés: 2022 – A legnehezebb év? In Gallai, Sándor (szerk.) *A legnehezebb év? Magyar politika, 2022*. Budapest, MCC Press, 7–49.

Gárcia del Horno, Rubén – Rico, Guillem – Hernández, Enrique 2024: Do they feel they don't matter? The rural-urban divide in external political efficacy. *West European Politics,* 47. évfolyam, 7, 1447–1472.

Gomez, Raul 2024: How have secularisation and educational expansion affected support for the mainstream right in Western Europe? *West European Politics,* 47. évfolyam, 2, 229–254.

Gunther, Richard – Diamond, Larry 2003: Species of Political Parties. A New Typology. *Party Politics,* 9. évfolyam, 2, 167–199.

Hajdú, András 2022: Koncentráció és szervezettség a siker kulcsa. A választási rendszer működése a 2022-es országgyűlési választás esetében. *Századvég,* 2022, 2, 85–110.

Havlík, Vlastimil 2019: Technocratic Populism and Political Illiberalismin Central Europe. *Problems of Post-Communism,* 66. évfolyam, 6, 369–384.

Helleiner, Eric 2025: International finance and the global polycrisis. *Finance and Space,* 2. évfolyam, 221–236.

Hooghe, Liesbet – Marks, Gary 2026: How does the education cleavage stack up against the classic cleavages of the past? *West European Politics,* 49. évfolyam, 3, 636–668.

Hui Lee, Jin – Park, JungHo – Park, Min Sook 2024: Understanding the community and social determinants in mental health inequity: the impact of mass social distancing during the COVID-19 pandemic. *Cities & Health,* 8. évfolyam, 2, 130–142.

Ilonszki, Gabriella – Vajda, Adrienn 2024: Előválasztási kampány a digitális térben. Esettanulmány a 2021-es ellenzéki előválasztás és a politikai ellenségképzés aspektusairól. *Politikatudományi Szemle,* 33. évfolyam, 1, 57–81.

Ipsos 2025: *What worries the world?* https://www.ipsos.com/sites/default/files/ct/news/documents/2025-08/what-worries-the-world-july-2025.pdf (letöltve: 2026. 05. 27.)

Katz, Richard S. 2011: Political Parties. In Caramani, Daniel (szerk.) *Comparative Politics*. Oxford, Oxford University Press, 219–236.

Kollár, Dávid – Kollár, József 2024: Társadalmi rétegződés Magyarországon. In Stefkovics, Ádám – Pillók, Péter (szerk.) *Századvég Riport 2024. Tanulmányok gazdaságról, politikáról, társadalomról*. Budapest, Századvég Kiadó, 117–142.

Kollár, Dávid – László, Tamás – Szilágyi, Petra 2025: Status quo és ressentiment – A politikai stabilitás és változás igénye Európa országaiban. In Stefkovics, Ádám – Pillók, Péter (szerk.) *Századvég Riport 2025. Tanulmányok gazdaságról, politikáról, társadalomról*. Budapest, Századvég Kiadó, 439–457.

Kolosi, Tamás – Szelényi, Iván 2022: A magyar társadalom és politika változásai 2004 és 2022 között. In Kolosi, Tamás – Szelényi, Iván – Tóth, István György (szerk.) *Társadalmi Riport 2022*. Budapest, TÁRKI, 509–519.

Körösényi, András 2015: A magyar demokrácia három szakasza és az Orbán-rezsim. In Körösényi, András (szerk.) *A magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Budapest, Osiris Kiadó – MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Politikatudományi Intézet, 401–422.

Kriesi, Hanspeter 2026: The rise of populism and the new cleavage. *West European Politics.* https://doi.org/10.1080/01402382.2025.2591874

Kriesi, Hanspeter – Grande, Edgar – Lachat, Romain – Dolezal, Martin – Bornschier, Simon – Frey, Tim 2008: *West European Politics in the Age of Globalization*. Cambridge, Camridge University Press.

Lindner, Attila – Novokmet, Filip – Piketty Thomas – Zawisza, Thomas 2021: Political Conflict, Social Inequality, and Electoral Cleavages in the Czech Republic, Hungary, and Poland, 1990–2018. In Gethin, Amory – Martínez-Toledano, Clara – Piketty, Thomas (szerk.) *Political Cleavages and Social Inequalities: A Study of Fifty Democracies, 1948–2020*. Cambridge, Harvard University Press.

Lipset, Martin – Rokkan, Stein 1967: Cleavage structures, party systems and voter alignments: An introduction. In Lipset, Martin – Rokkan, Stein (szerk.) *Party systems and voter alignments: Cross-national perspectives*. New York, Free Press, 1–64.

Marinov, Robert 2020: Mapping the infotainment literature: current trajectories and suggestions for future research. *The Communication Review,* 23. évfolyam, 1, 1–28.

Mény, Yves – Surel, Yves 2002: The Constitutive Ambiguity of Populism. In Mény, Yves – Surel, Yves (szerk.): *Democracies and the Populist Challenge*. Houndmills, Palgrave, 1–24.

Merkovity, Norbert 2022: Választási kampányok az interneten. *Századvég*, 2022, 2, 111–130.

Molnár, Attila Károly – Megadja, Gábor 2024: Válság? Miféle válság? In Stefkovics, Ádám – Pillók, Péter (szerk.) *Századvég Riport 2024. Tanulmányok gazdaságról, politikáról, társadalomról*. Budapest, Századvég Kiadó, 551–563.

Molnár, Balázs – Pach, János – Tar, Dávid 2024: Válságok kora. In Stefkovics, Ádám – Pillók, Péter (szerk.) *Századvég Riport 2024. Tanulmányok gazdaságról, politikáról, társadalomról*. Budapest, Századvég Kiadó, 347–383.

Mudde, Cas 2004: The Populist Zeitgeist. *Government and Opposition,* 39. évfolyam, 4, 541–563.

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2025: *Médiapiaci jelentés 2025*. Budapest, Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság.

Nolan, Brian – Weisstanner, David 2022: Rising income inequality and the relative decline in subjective social status of the working class. *West European Politics,* 45. évfolyam, 6, 1206–1230.

Pappas, Takis Spyros 2019: *Populism and Liberal Democracy: A Comparative and Theoretical Analysis*. Oxford, Oxford University Press.

Partizán 2026: A Tisza kampánya belülről. Interjú Tóth Péter kampányfőnökkel. *youtube.com,* 2026. 04. 23. https://www.youtube.com/watch?v=8qd7jdvN_kk (letöltve: 2026. 04. 24.)

Scarrow, Susan E. 2013: New Challenges of Intra-Party Democracy: Grassroots Activists, Instant Members, and Cyber-Militants. In Avril, Emanuelle – Zumello, Christine (szerk.) *New Technology, Organizational Change and Governance*. London, Palgrave Macmillan UK, 85–101.

Schäfferle, Eva-Maria – Schmid, Lukas 2026: Between openness and resilience: rethinking citizenship in times ofpolycrisis. *Ethics & Global Politics,* 19. évfolyam, 2, 1–10.

Street, John 2011: *Mass Media, Politics and Democracy*. Houndmills, Palgrave.

Susskind, Daniel 2024: *Growth: A History and a Reckoning*. Cambridge, Belknap Press of Harvard University Press.

Századvég 2026: *Európa a háború küszöbén? Az Európa Projekt-kutatás eredményei 2026-ban*. forrás: https://szazadveg.hu/wp-content/uploads/2026/03/Szazadveg-Az-Europa-Projekt-kutatas-eredmenyei-2026.pdf (letöltve: 2026. 05. 26.)

Taggart, Paul 2018: Populism and unpolitics. In Fitzi, Gregor – Mackert, Juergen – Turner, Bryan S. (szerk.) *Populism and the crisis of democracy: Concepts and theory*. London, Routledge, 79–87.

Taggart, Paul 2022: Populism vs. politics. In Manucci, Luca (szerk.) *The Populism interviews: A dialogue with leading experts*. London, Routledge, 70–72.

Taggart, Paul 2024: The Unpolitics of Brexit. *Politics and Governance,* 12. évfolyam, Article 8164. https://doi.org/10.17645/pag.8164

Teperoglou, Eftichia – Tsatsanis, Emmanouil 2011: A New Divide? The Impact of Globalisation on National Party Systems. *West European Politics,* 34. évfolyam, 6, 1207–1228.

Tóka, Gábor 2022: A 2022-es országgyűlési választások: Adatok és meglepetések. In Kolosi, Tamás – Szelényi, Iván – Tóth, István György (szerk.) *Társadalmi Riport 2022*. Budapest, TÁRKI, 371–388.

Tóka, Gábor 2025: A 2024. évi európai parlamenti választások Magyarországon. In Tóth, István György – Gábos, András – Medgyesi, Márton (szerk.) *Társadalmi Riport 2024*. Budapest, TÁRKI, 457–473.

Tóth, Csaba 2017: Választási rendszer és választások 2014-ben. In Boda, Zsolt – Szabó, Andrea (szerk.) *Trendek a magyar politikában – 2. A Fidesz és a többiek: pártok, mozgalmak, politikák*. Budapest, Napvilág Kiadó – MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Politikatudományi Intézet, 43–60.

Villaplana, Ramón F – Megías, Adrián – Barberá, Oscar 2025: Party primaries and turnout: Meso-level explanations. *Party Politics,* 31. évfolyam, 1, 86–100.

Wirz, Dominique S. – Zai, Florin 2025: Infotainment on Social Media: How News Companies Combine Information and Entertainment in News Stories on Instagram and TikTok. *Digital Journalism,* 13. évfolyam, 7, 1249–1270.

Wu, Qiwei Luna – Street Jr., Richard L. 2025: How communicative environments affect college students' mental health help-seeking during COVID-19: a cross-sectional study. *Journal of American College Health,* 73. évfolyam, 1, 380–389.

Ziegler, Stine – Borucki, Isabelle – Weissenbach, Kristina 2025: The digital transformation of party membership: How party members perceive online participation and adapt to it under pandemic circumstances. *Party Politics,* 31. évfolyam, 2, 251–264.

Zollinger, Delia – Attewell, David 2026: Updating cleavage theory for the twenty-first century. *West European Politics,* 49. évfolyam, 3, 591–616.